

Generel introduktion

Denne læsevejledning er skrevet som en hjælp til at læse og forstå et kirkebudget fra den danske folkekirke. Vejledningen hjælper med at introducere de dele af lovgrundlaget i Lov om folkekirkens økonomi, Cirkulære om kirke- og provstiudvalgskassernes budget, regnskab og revision og Vejledning om kirke- og provstiudvalgskassernes budget, regnskab og revision, som det er nødvendigt at kende for at forstå budgettet.

Folkekirkens opbygning og opgaver er beskrevet på www.folkekirken.dk og www.km.dk

Kontoplaner

Menighedsrådene, forsøgssamarbejderne og provstiudvalgene fører regnskab i to dimensioner:

- Formålskontoen beskriver det formål, som udgiften har. Det er fx kirkegården, kirkelige aktiviteter og vedligeholdelse af kirken.
- Artskontoniveauet beskriver udgiftens art. Det er fx løn, finansielle indtægter og omkostninger (renter m.v.) og øvrige driftsudgifter.

Budgettet er udarbejdet efter formålkontoplanen. Formålet beskriver den aktivitet, som menighedsrådet leverer. Det er fx kirkegårdsdriften og kirkelige aktiviteter. Læseren af budgettet kan således se hvilke aktiviteter menighedsrådet har valgt at prioritere midlerne til. Formålet omfatter både lønudgifter, øvrige driftsudgifter og indtægter.

Menighedsråd, forsøgssamarbejder og provstiudvalg

Fra 2018 påbegyndes forsøg, som giver menighedsrådene lov til nye former for samarbejder. De, under forsøgslovgivningen godkendte samarbejder med eget CVR nr., kaldes for forsøgssamarbejder. I det omfang, at et godkendt forsøgssamarbejde besidder eget CVR, aflægges det budget og regnskab efter samme regler som et menighedsråd. Fra budgetår 2019 vil der derfor findes budgetter til disse samarbejder på sogn.dk.

Menighedsrådene, forsøgssamarbejder og provstiudvalgene udarbejder budget efter samme skabelon. Dette sker selvom, der er væsentlig forskel på deres opgaver.

Mange af forsøgssamarbejderne er oprettet for at lette administrationen i menighedsrådets hverdag. Derfor ville deres budgetter, ligesom provstiernes budgetter, primært indeholde opgaver af administrativ karakter, således at nogle af formålene vil fremstå blanke.

Det er dog vigtigt at påpege, at der flere og flere steder samles opgaver fra menighedsrådene (kirkekasserne) i provstiregi. Dette betyder, at der godt kan være udgifter af mere "praktisk" karakter i provstiudvalgskassen. Dette skal man være opmærksom på, hvis man forsøger at sammenligne de budgetterede udgifter for kirkekasser på tværs af provstigrænser. Forsøgssamarbejderne er ofte administrative samarbejder mellem menighedsrådene og kan derfor inkludere menighedsråd fra flere provstier.

Budgettets opbygning

Side 2

Dokument nr. 6705/18

Budgettet er opstillet med det formål, at forståelsen af tallene skal være logisk – også for en ikke regnskabsvant læser. Nedenfor gennemgås elementerne i budgettet nærmere.

Forsiden

Forsiden indeholder de juridiske og praktiske oplysninger vedrørende provstiudvalget, forsøgssamarbejdet eller menighedsrådet, der har udarbejdet budgettet.

Målsætninger, særlige indsatsområder og supplerende forklaringer

Menighedsrådene, forsøgssamarbejderne og provstiudvalgene kan på denne side indskrive de målsætninger og særlige indsatsområder, som man har valgt for budgetåret. Målsætningerne og de særlige indsatsområder er medtaget, da de bør være en forklarende faktor for, hvordan menighedsrådet eller provstiudvalget har valgt at prioritere midlerne.

Det er ikke obligatorisk at udfylde denne side, men Kirkeministeriet har opfordret menighedsrådene til at gøre det.

Budgetoversigt

Denne side indeholder en oversigt over budgettet fordelt på hovedformål. Hovedformål for menighedsråd, forsøgssamarbejde og provstiudvalg er:

- Fælles indtægter
- Kirkebygninger og sognegård
- Kirkelige aktiviteter
- Kirkegården
- Præstebolig
- Administration og fællesudgifter
- Finansielle poster
- Anlæg

For hvert af områderne kan det ses, hvordan budgettallet for hvert hovedformål fordeler sig på henholdsvis indtægter, udgifter til løn og udgifter til øvrig drift.

Af hensyn til at kunne sammenligne budgettallene med tidligere år, er der i kolonnerne medtaget budgettal for sidste år samt regnskabstal for to tidligere år (eksempelvis budgettal for 2018 samt regnskabstal for 2017 samt 2016).

Resultatet opgøres som to delresultater – henholdsvis drift (resultat a) og anlæg (resultat b) samt et samlet resultat (resultat c).

Der kan godt være underskud eller overskud, hvis der isoleret ses på driftsresultatet (resultat a) eller resultatet af anlæg (resultat b). Det samlede resultat (resultat c) kan således også afvige fra nul.

Hvis der tages højde for forbrug af frie midler samt opsparing og afbetaling på lån, bør resultat g være i balance.

På grund af konstruktionen vedrørende anlægsprojekter og aktiver i folkekirkens regnskabsmodel er det ikke nødvendigvis et problem med et negativt resultat vedrørende anlæg. Anlægsaktiver aktiveres ikke i regnskabet, men udgiftsføres. Læs nærmere om dette nedenfor.

Side 3
Dokument nr. 6705/18

I det omfang der er planlagte anlægsaktiviteter i budgetoverslagsårene, vil de forventede udgifter til disse også fremgå af oversigten. Budgettet er dog etårigt, så der kan ske ændringer i disse tal.

Specifikation af formål

Udgifter vises med negativt fortegn, mens indtægter vises uden (med positivt) fortegn.

De første fire kolonner svarer til de kolonner, som fremgår af budgetoversigten. De tre efterfølgende kolonner viser en specifikation af årets budgettallet for det enkelte formål opdelt i indtægter, udgifter til løn og udgifter til øvrig drift.

Der kan i nogle af menighedsrådenes, forsøgssamarbejdernes og provstiuvalgernes budgetter findes linjer, hvor der i en udgiftsline kan ses et positivt tal (altså en indtægt). Det kan fx være tilfældet under løn. Der vil i sådanne tilfælde ofte være tale om refusioner.

Generelle regnskabsprincipper

Den anvendte regnskabspraksis for kirkekassernes, forsøgssamarbejdernes og provstiuvalgskassernes regnskaber har betydning for budgettets udseende.

For at lette læsningen af budgettet, er der i afsnittet nedenfor opridset væsentlige steder, hvor folkekirkens regnskabsprincipper afviger fra "normalen" - forstået som et fuldt omkostningsbaseret budget og regnskab.

Afviigelser fra omkostningsbaserede regnskabsprincipper med betydning for budgettet

Det fremgår af den anvendte regnskabspraksis i folkekirkens lokale kasser, at der ikke sker aktivering af anlægsaktiver i regnskabet, da regnskabet er udgiftsbaseret. Dette valg er sket for at forenkle regnskabet, og fordi det ikke på fornuftig vis er muligt at opgøre værdien af kirke eller kirkegården, ligesom værdien af istandsættelsesarbejder på disse kan være svære at værdisætte. Det sidste er en kendt regnskabspraksis i offentlige regnskaber, men ikke i private regnskaber.

Dette får en række følgevirkninger for budgettets og regnskabets udseende.

En væsentlig andel af de nybygninger og istandsættelsesarbejde, som foretages på folkekirkens bygninger, herunder kirker, finansieres ved lån.

Normalt vil et lån (eller dele heraf) modsvares af et tilsvarende anlægsaktiv i den finansielle status. Man vil herefter i takt med, at anlægget afskrives, afdrage på lånet. Dette kan ikke ske i provstiuvalgskassernes, forsøgssamarbejdernes og kirkekassernes regnskaber, da der ikke findes et anlægsaktiv at modsvare.

Menighedsrådet vil derfor i lånesituationer være nødt til at budgettere med den fulde udgift til byggeriet eller istandsættelsen. Derfor vil budgettets resultat fremgå med et underskud.

Side 4

Dokument nr. 6705/18

Udgiften dækkes dog af det lån som er optaget, og som registreres i den finansielle status. Der bliver altså ikke brugt flere penge fra kassen, end der er. Menighedsrådet vil herefter løbende i takt med, at lånet afdrages, modtage ligningsmidler til dækning af udgiften. Disse ligningsmidler vil, i de efterfølgende år, fremgå af menighedsrådenes budgetter, og være bundet til denne udgift.

Over tid, vil (det store) underskud, som fremgår af budgettet, blive opvejet af de overskud, som ligningsmidlerne til afdrag i de kommende års budgetter medfører.